

„Alzira”, un nou titlu verdian

Perspectiva temporală îngăduie ca anumite puncte de vedere să își modifice optica. În urma ecoului discutabil al premierei cu **Alzira** la Neapole, în 1845, încă tânărul Verdi avea să comenteze rezervat valoarea lucrării sale, ajungând la concluzia că, așa cum îl citează J.Bourgeois în monografia sa : „Retușând opera aș face-o mai rea...”. Am fost curioși deci să cunoaștem în direct opțiunea stagiunii Studioului Experimental de Operă și Balet al ONB, pentru includerea în repertoriu a acestui titlu. Este adevărat, ciclul „Opera rara” justifică interesul, după **I due Foscari**, împlinind și ideea de cercetare a creației verdiane, în perspectiva Centenarului din 2013. Demonstrația s-a dovedit mai elocventă, chiar în condițiile unui spectacol-concert cu acompaniament de pian, prezentat de Anda Tăbăcaru Hogeia. Desigur, nu este doar meritul unora din paginile operei, care merită neîndoios mai mult decât ignorarea sau uitarea. Se poate vorbi, la această premieră națională, despre performanță, datorită realizatorilor. La pupitrul dirijoral, pianista Luminița Berariu își impune capacitatea de a conferi vigoare romantică partiturii, exactitate în intențiile derulării dramaturgiei prin succesiunea tempourilor și coordonarea distribuției, la un nivel de autentic maestru. Vorbind despre distribuție, personajele principale, alese de către realizatori, „țin afișul” premierei cu brio. În rolul titular, soprana Mihaela Stanciu propune un cânt romantic plin de sentiment și strălucitor condus vocal pe întreaga înregistrare, deloc lesnicos de abordat, pe care o solicită compozitorul. Simetric, glasurile masculine consolidează echilibrul dramaturgic, oarecum palid, al libretistului Cammarano, în preluarea textului lui Voltaire. Muzica, mai puțin ca intenție filozofică, mai mult activ scenică prin caracter, oferă baritonului lordache Basalic – Guzmano, o partitură pregnant teatrală, cu arii și momente solistice de duo impresionant recompose interpretativ. Artistul demonstrează din nou că factura „baritonului verdian” nu este o simplă legendă. Vocea se impune prin culoare, eficiență expresivă și compoziție a personajului, de la incisiv la liric. Simetric, rolul tenoral, aparținând lui Hector Lopez – Zamoro, aduce o replică generoasă, implicată romantic prin relație, comunicare și vigoare vocală.

Trioului principal i se adaugă alte patru prezențe solistice situate pe linia contribuțiilor necesare desfășurării narațiunii muzicale – în special Liviu Indricău (Otumbo, Ovando), însoțit de

Marius Bolos (Ataliba), Dan Indricău (Alvaro) și, cu un debut solistic promițător, Sorana Negrea (Zuma). Partitura lui Verdi oferă, dincolo de arii și duete, câteva ansambluri impresionant construite cu o abilitate componistică ce îl anunță pe maestrul de mai târziu. Toate argumentele interpretării sprijină cu succes această premieră prin care proiectul „Opera rara” devine, cu fiecare nou titlu adăugat, o realizare ce pune în lumină valorică existența SEOB, condus de regizoarea Anda Tăbăcaru Hogeia, în viața muzicală lirică românească.

Verdi redivivus

Este impresionant pentru un spectator de operă, care consideră repertoriul verdian apropiat de preferințele sale, să aflu că are încă ocazia de noi descoperiri. **I due foscari** de Giuseppe Verdi, propus în treacăt, doar pentru o audiție, la Studioul experimental „Ludovic Spiess”, devine acum un titlu ce se aliniază spectacolelor de stagiune. Astfel, publicul alătură această lucrare altor titluri ale maestrului italian, deja familiare, cu satisfacția cunoașterii unei muzici care merită atenția melomanului. Aparținând perioadei de tinerete a compozitorului, pentru care literatura byroniană este inspiratoare de muzică, cu un libretist fervent colaborator al său, Francesco Maria Piave, **I due Foscari** atrage totuși cu o anumită dificultate lumea la spectacol. Formula de concert - spectacol este accesibilă, permite teatrului să lanseze invitația fără eforturi materiale majore, cu o distribuție bazată pe forțele proprii. Merită neîndoios să urmărești o lucrare învecinată lui **Nabucco**, prin perioadă componistică, anunțând proiectul altui moment istoric italian, **Simon Boccanegra**, prin relaționarea

subiectului. Luminile vocale belliniene sunt încă prezente în melos și vocalitate, orchestra de asemenea moștenește experiențele predecesorilor, dar corurile strălucesc prin vigoarea prezentului verdian. Toate însușirile acestea ale partiturii sunt valorificate, ceea ce este neîndoios meritul Operei bucureștene, de a ne fi oferit astfel un evident *bonus* pentru fidelitate.

În ansamblu, formula este bine cumpănită regizoral – Anda Tăbăcaru Hogeia – și plastic, prin costumele și proiecțiile grafice ale Adrianei Urmuzescu. Sub conducerea muzicală eficientă a lui Iurie Florea și maestrului de cor Stelian Olariu, discursul liric convinge, oferind distribuției prilejul performării rolurilor principale cu certe merite. Ca preferințe, Mariana Colpoș în *Lucrezia*, repetă cu succes realizările sale din *Abigaille*, Hector Lopez și Eugen Secobeanu încadrând-o convingător în „cei doi Foscari”, fiul și tatăl. Distribuția, cu grijă aleasă, adaugă în jurul trioului pe Mihnea Lamatic, Șerban Cristache, Simonida Luțescu și Dan Indricău. Spectacol care încă își așteaptă prețuirea, **I due Foscari** devine treptat un reper liric ce nu trebuie ocolit, dacă ne dorim cunoașterea lui Verdi, marele romantic despre care vorbim cu autentică admirație. Poate că există melomani care au rezerve pentru formula de concert-spectacol. Să nu uităm că astfel nu abandonăm, sub scuza precarității pecuniare, susținerea repertoriului cu ceva „nou și bun”, în dorința de a avea, mult mai rar, „ceva scump”. Strategia premierelor este o dovadă de abilitate, chiar dacă ascultăm corul concertant, iar soliștii evoluează parcimonios. Satisfacții există, calitatea prestației interpretative dovedind elocvent că **I due Foscari** aparține sintagmei *Quod erat demonstrandum*.

Grigore CONSTANTINESCU